

Verslag

Titel verslag: Lokaal Overleg Kinderopvang

Datum: 16 juni 2014 / 20.00 u. – 22.00 u.

Plaats vergadering: Stadhuis – Grote Markt 1 – 2000 Antwerpen

Verslag vorige vergadering: ☐ goedgekeurd

Commentaar:

NAAM		FUNCTIE
Aanwezig		
Niet stemgerechtigde leden		
Ait Daoud	Nabilla	Schepen jeugd, leefmilieu, dierenwelzijn en kinderopvang
Azzouz	Hasna	Kabinet jeugd, leefmilieu, dierenwelzijn en kinderopvang
Mampuya	Veronique	Kabinet schepen Marinower, schepen van onderwijs en rechtszaken
De Lathouwer	Lieve	Voorzitter lokaal overleg kinderopvang
Kuyl	Marleen	Secretaris lokaal overleg kinderopvang
Stemgerechtigde leden - aanbodzijde		
Nielandt	Gert	Vertegenwoordiger stedelijke kinderopvang
Van Bree	Bart	Vertegenwoordiger niet-stedelijke gesubsidieerde KDV
Buist	Rianne	Vervanger niet-stedelijke gesubsidieerde KDV
Van de Velde	Hilde	Vervanger zelfstandige sector
De Geest	Els	Vertegenwoordiger diensten voor opvanggezinnen
Ruelens	Ellen	Vertegenwoordiger lokale diensten buurtgerichte opvang
Leunckens	Bambi	Vervanger lokale diensten buurtgerichte opvang
Stemgerechtigde leden - vraagzijde		
Toussein	Fabienne	Vertegenwoordiger ouders Gezinsbond
Johnson	Ria	Vertegenwoordiger kansearmoedesector
Pereira	Gaby	Vervanger personen met een handicap
Raeymaekers	Marleen	Vervanger OCMW
Anderen		
Boets	David	Contactpunt Kinderopvang
Schoups	Annick	Regie kinderopvang
Verontschuldigd		
Stemgerechtigde leden - aanbodzijde		

Van Kerckhoven	Geert	Vertegenwoordiger katholiek onderwijs
Bettens	Luc	Vervanger katholiek onderwijs
Aerts	Glen	Vertegenwoordiger personen met een handicap
Avermaete	Petra	Vervanger stedelijke kinderopvang
De Rijck	Karin	Vertegenwoordiger zelfstandige sector
Scheltjens	Robert	Vertegenwoordiger Stedelijk Onderwijs
Van Oostveldt	Rudi	Vervanger Stedelijk Onderwijs
Willems	An	Vervanger diensten voor opvanggezinnen
Wijnendaele	Els	Kind & Gezin
Stemgerechtigde leden - vraagzijde		
Van kerckhoven	Tanja	Vertegenwoordiger OCMW
Laghrib	Latifa	Vertegenwoordiger ouders stedelijk basisonderwijs
Loutfi	Hayat	Vervanger ouders stedelijk basisonderwijs
El Hosni	Nadia	Vertegenwoordiger ouders GO!
Aissati	Alia	Vervanger ouders GO!
Zerkouni	Malika	Vertegenwoordiger ouders IBO's
Niet stemgerechtigd		

AGENDA

1. Resultaat uitbreidingsronde Kind en Gezin (IKG en erkende plaatsen)
2. Kinderopvangtoelage en premies
3. Inclusieve opvang
 - Stand van zaken centra inclusieve opvang
 - Toelichting door Gaby Pereira (St. Jozef) over project inclusieve opvang voor scholen en kinderopvang
4. Vraag aan de sector: hoe gaat de sector om met 'bestellen is betalen'
5. Zorginspectie: aangepaste werkwijze zorginspectie en referentiekader (Hilde Van de Velde)
6. Zelfstandige kinderopvang (vergungde opvang) met werknemers: bijzondere CAO binnen paritair comité 331, groeipad naar gelijkschakeling subsidies (trap 2) – (Hilde Van de Velde)
7. Varia
 - Datum volgend LOK
 - Herneming werkgroep uitbreidingen

1. VERWELKOMING

Er zijn een aantal wijzigingen in de samenstelling van het LOK:

- Ellen Ruelens (occasionele kinderopvang) zal ons verlaten. **We wensen haar veel succes met haar verdere loopbaan en bedanken haar voor haar actieve inzet gedurende vele jaren.** Zij zal vervangen worden door Bambi Leuckens (Het Lieverdje, momenteel vervanger) of Jamila Loubaa.(speelhuis Elief), beiden gedelegeerd door het overleg occasionele opvang. Zij bekijken nog wie de rol zal opnemen van vertegenwoordiger en vervanger van de occasionele opvang.
- Jan Maris (vertegenwoordiger kansarmoedesector) wordt tot eind dit jaar vervangen door Ria Johnson (centrum Kauwenberg).
- Gaby Perera en Glen Aerts wisselen: Gaby wordt vertegenwoordiger voor de sector personen met een handicap, Glen vervanger.
- Er is nog geen vervanger voor Ellen Wendelen (niet-stedelijke IBO's)

2. RESULTAAT UITBREIDINGSRONDE KIND & GEZIN (IKG EN ERKENDE PLAATSEN)

In januari was er een ronde waarbij zelfstandig kinderdagverblijven die met personeel in loondienst werkten konden overstappen naar IKG, we moesten hiervoor geen advies geven.

- 16 Antwerpse kinderdagverblijven dienden een aanvraag in
- 4 kregen subsidiebelofte,
 - Baby Boom (vroeger Berchem, nu 2018), 50 plaatsen
 - Nou-Nours, Wilrijk, 89 plaatsen
 - Eerste stapjes, Wilrijk, 25 plaatsen
 - 't Babypaleis, Wilrijk, 34 plaatsen
 - totaal 198 plaatsen
- 12 werden afgewezen, 5 ervan kregen in de volgende ronde een subsidiebelofte

2de ronde: voor de IKG 168 plaatsen voorzien

- 389 plaatsen vroegen een omschakelen van niet-IKG naar IKG, 228 plaatsen konden omschakelen
- 6 dossiers staan op de lijst van Kind en Gezin maar bezorgden ons geen dossier, we konden dan ook geen advies geven over deze initiatieven (rood in het overzicht).
- we gaven prioriteit aan omschakeling, dan uitbreiding, dan nieuw kinderdagverblijf

Overzicht resultaat:

resultaat_uitbreiding_
201401_IKG_2.pdf

Voor de erkende sector

- 98 plaatsen voorzien, we kregen 115 plaatsen
- We gaven prioriteit volgens clusters en volgens opstartdatum
- We gebruikten de startdatum als **schiftingscriterium: eerst al de initiatieven behandelen van 2014**, enkel indien er dan nog plaatsen over zijn kunnen die gaan naar de initiatieven die starten in 2015.

Overzicht resultaat:

resultaat_uitbreiding_
201401_ERKENDE-2.pdf

Bespreking LOK:

- De Wijsneusjes hebben hun IKG erkenning behaald voor 17 plaatsen, maar hadden hun kinderdagverblijf recent vernieuwd en ingericht voor 31 plaatsen. Zij nemen hun erkenning voorlopig niet op. Ze gaven aan eerst een volgende uitbreidingsronde af te wachten om met meer IKG plaatsen te kunnen starten.

Er zijn een aantal dossiers die geen plaatsen toegekend kregen, maar waarvoor geen logische verklaring is te vinden in het beslissingskader op basis waarvan Kind en Gezin punten geeft. Zo heeft Breugelkind met het dossier in Hoboken geen erkenning gekregen en het Zorgbedrijf met het dossier Middelheim wel een erkenning gekregen voor 23 plaatsen. Het Zorgbedrijf kreeg de boodschap dat die 23 plaatsen ook voor de andere sites kunnen worden ingezet (zal ook gebeuren voor Hoboken).

- Marleen belde de hoogst gequoteerde initiatieven, die geen omschakeling naar IKG of erkenning kregen op, om naar de reden te vragen. Velen (o.a. Breugelkind voor Hoboken) hadden een ontvankelijke vraag maar kregen volgend vage antwoord:
“De subsidiebelofte wordt geweigerd omdat de middelen werden toegekend aan hoger gerangschikte aanvragen”.

Daarbij wordt aangegeven dat men beroep kan aantekenen binnen de maand. Noch de aanvrager, noch het LOK kregen een duidelijke motivatie met het aantal punten op basis waarvan de beoordeling gebeurde. Dan is het wel heel moeilijk om beroep aan te tekenen. Als LOK steken we heel wat tijd in het opstellen van het advies. Moeten we geen antwoord krijgen met een motivatie waarom sommigen wel en anderen geen belofte kregen? Willen we hier iets rond ondernemen?

Bespreking LOK

- Heeft dit zin?
 - Voor de huidige initiatieven niet, de periode om in beroep te gaan is voorbij.
 - Kind en Gezin heeft in het verleden wel degelijk zoveel mogelijk rekening gehouden met onze opmerkingen.
- Het gaat om het principe dat de argumenten duidelijk moeten zijn en dat je als LOK op de hoogte moet zijn van deze argumentatie.
- En wat als de puntenverdeling verandert met het beleid?
 - De puntenverdeling verandert voortdurend, dit al naar gelang de minister zijn accenten wilt leggen. Daarom is het beslissingskader zo belangrijk. Dat vertelt in stappen hoe de beoordeling zal gebeuren.
- Wat als men rekening houdt met zaken die niet bekend kunnen worden gemaakt, bijvoorbeeld problemen in verband met kwaliteit?
 - Alles is gevat in de verschillende stappen van het beslissingskader. Problemen in verband met kwaliteit worden bijvoorbeeld gevat onder “dossiermatige tegenindicaties”. Meer hoeven we ook niet te weten.

Conclusie: Marleen stelt een brief op voor Kind en Gezin met de vraag om in de toekomst duidelijke feedback te krijgen over de gemaakte keuzes, zowel voor de aanvrager als voor het LOK, en legt deze voor aan het LOK vóór verzending.

3. INFRASTRUCTUURTOELAGEN EN KINDEROPVANGTOELAGE

Infrastructuurtoelagen

In een nieuw toelagereglement zijn 3 premies uitgewerkt: opstarttoelage, brandcontrole toelage en toelage tegen geluidsoverlast (nieuw). Ze kunnen samen of apart worden aangevraagd.

Doelgroep: groepsopvang met vergunning trap 1 of trap 2 B (de vroegere zelfstandigen met IKG, die nog steeds veel minder subsidies krijgen).

Uitzondering: samenwerkende onthaalouders, voor de toelage brandcontrole
De aanvraag gebeurt digitaal.

- **Het reglement van de opstartpremie** voor de zelfstandige kinderopvang werd aangepast. De premie blijft 400 euro per nieuwe plaats.

Belangrijkste wijzigingen:

- Terminologie aangepast aan nieuwe regelgeving
- Strengere voorwaarden, beter uitgewerkte controle, strakkere timing, vooraf een positief advies hebben gekregen, plannen en verantwoordingsstukken indienen...

Het reglement voor de toelage brandcontrole: aanpassing terminologie, bedrag idem: maximum 200 euro

- **Nieuw: reglement voor geluidsoverlast:** De toelage subsidieert een aantal infrastructurele aanpassingen maar vereist eveneens dat de initiatiefnemer organisatorische maatregelen neemt om geluidsoverlast te voorkomen.
 - bedrag: maximum 200 euro per kindplaats
 - zowel voor starters die preventief werken als bestaande initiatieven die problemen hebben

Link naar info en reglementen:

<http://www.ondernemeninantwerpen.be/advies-en-ondersteuning/start-uw-eigen-bedrijf/kinderopvang-starten>

Bespreking LOK:

Kunnen samenwerkende onthaalouders ook beroep doen op de toelagen?

- Enkel op die van de brandcontrole. Ze zijn immers volledig gesubsidieerd
- Jammer, de diensten zitten voortdurend in nood wegens (te) zware werkdruk. De subsidie die ze krijgen is eigenlijk onvoldoende. De Antwerpse diensten hebben een oververtegenwoordiging van moeilijke doelgroepen bij de gebruikers die zij ook alle kansen willen geven. Meer deeltijdse en tijdelijke gebruikers, meer debiteurenbeheer, , meer bemiddeling tussen onthaalouders en ouders enz. Dit alles betekent extra administratie last en meer opvolging nodig.

Nieuw: kinderopvangtoelage:

Er is een tekort aan kinderopvang in de stad en toch staan er plaatsen leeg bij niet-inkomensgerelateerde groepsopvang. Om maximaal gebruik te kunnen maken van deze plaatsen en om de start van nieuwe plaatsen te ondersteunen, wil stad Antwerpen opvang betaalbaar maken door de kinderopvangtoelage.

Voorwaarden:

- de groepsopvang werkt met een vaste prijs.
- de ouderfactuur bedraagt niet meer dan 32 euro per dag.
- de opvang is bereid in te stappen in het inkomens gerelateerde systeem zodra Vlaanderen de mogelijkheid biedt.
- de begeleiding volgt minstens 1 keer per 3 maanden een vorming over kinderopvang, georganiseerd door stad Antwerpen (gratis) of een andere organisatie.
- de verantwoordelijke neemt deel aan het overleg voor de zelfstandige kinderopvang van de stad.

Voorwaarden voor ouders: zie infobrochure:

http://www.ondernemeninantwerpen.be/sites/default/files/documents/Kinderopvangtoelage_ouders_0.pdf

Als voorbereiding voor de initiatieven organiseerde de dienst regie kinderopvang **infosessies** die verplicht zijn voor wie wilt instappen.

1. Infosessie met uitleg kinderopvangtoelage en IKG: van de 58 kinderdagverblijven hebben er 34 de infosessie gevolgd.
2. Agentschap ondernemen: van de 34 die de eerste vorming volgden zijn er 21 die deze 2de vorming volgden

Bespreking LOK:

- Moet men dan een kindcode aanvragen?
 - Ja.

- Ook ouders die hun inkomsten niet bekend willen maken en volgens IKG tarief dus het maximum zouden betalen kunnen nog een korting krijgen indien het kinderdagverblijf meer dan 27,71 € vraagt. Ouders kunnen er ook voor kiezen niets aan te vragen.
- Het verbaast ons dat men niet massaal is ingestapt. Is er zicht op hoe dat komt?
 - Er is veel weerstand tegen de verwachting dat men asap instapt in het IKG systeem. Sommigen kijken de kat uit de boom, anderen wilden dadelijk instappen. Zodra de eerste groep is ingestapt gaan we opnieuw activeren.
 - Sommigen denken dat hun ouders niet geïnteresseerd zullen zijn.
 - Hilde van Nou-Nours (89 plaatsen): is ingestapt in IKG en alle ouders op 2 na ook. Deze ouders zijn nochtans begoede burgers
 - De concurrentie zal gaan spelen. Ouders zullen snel zien dat ze elders minder betalen.

Locatieadvies aanvragen

In het nieuwe decreet staat dat de stad locatieadvies moet verlenen. Dat advies is ook nodig om de Antwerpse infrastructuurtoelagen te verkrijgen. Voor Kind en Gezin is het niet bindend. Het advies kan worden aangevraagd via <http://www.ondernemeninantwerpen.be/advies-en-ondersteuning/start-uw-eigen-bedrijf/kinderopvang-starten> .

De dienst regie kinderopvang werkt een beslissingsboom uit om te adviseren, die ook in het LOK zal worden besproken. Het advies van het LOK bij uitbreidingsrondes en het advies dat wordt gegeven aan starters moeten op elkaar zijn afgestemd.

De dienst regie kinderopvang werkt verder aan:

- vormingspakket voor de trap 1 en 2B opvang (en anderen indien nog plaats)
- toelage voor onthaalouders
- occasionele opvangplaatsen bij groepsopvang trap 2
- PPS samenwerkingen voor infrastructuurprojecten

4. INCLUSIEVE OPVANG

- *Stand van zaken centra inclusieve opvang*
- *Toelichting door Gaby Pereira (St. Jozef) over project inclusieve opvang voor scholen en kinderopvang*

Vorig verslag: Inclusieve opvang: Vlaanderen keurde 16 projecten goed die een centrum voor inclusieve opvang zullen uitbouwen (kenniscentra en expertise-delen).

Voor de provincie Antwerpen werden er 4 centra voor inclusieve kinderopvang goedgekeurd:

- ☐ OCMW Geel: zorgregio Geel
- ☐ Vzw Landelijke Kinderopvang: zorgregio Mol
- ☐ Vzw Gerontologisch Centrum: zorgregio Schilde
- ☐ Vzw Emmaüs: zorgregio Mechelen gezondheids- en welzijnszorg - heeft een netwerk met 21 voorzieningen, ook in Antwerpen

We vroegen ons af of die ook iets voor Antwerpen konden betekenen.

Bespreking LOK

- Hasna bevroeg vzw Emmaüs:
 - Neen. Ze hebben enkel kinderdagverblijven in Mechelen en zullen zich tot die zorgregio beperken.
 - Ze willen wel info geven over het project bij de MFC's (multi functionele centra). We vermoeden dat dit het project is dat Gaby zal voorstellen.
- Ellen Ruelens had contact met de Landelijke Kinderopvang. Ook zij werken in eerste instantie voor hun zorgregio. Deelname aan studiedagen is wel mogelijk.
- Gaby Perera stelt het project in verband met samenwerkingen binnen de MFC's en ondersteuning bij inclusie voor.

vorig verslag: “De MFC’s (multifunctionele centra), nemen een gelijkaardige functie op als de centra voor inclusieve opvang. Vanuit deze MFC’s kunnen er ook mensen tijdelijk worden ingezet in de kinderopvang. Dit is zeker ook een interessante piste voor Antwerpen”.

- Sint Jozef is gesubsidieerd door het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap). Samen met andere centra vormt het een MFC (multifunctionele centrum) met de bedoeling om een zo ruim mogelijk zorgaanbod aan te kunnen bieden. De sector is immers zo opgebouwd dat ieder centrum een deel van het aanbod verzorgt, dat is opgedeeld volgens de verschillende stoornissen: fysieke, verstandelijke, gehoor- en visuele beperkingen, autismespectrumstoornissen. Sint Jozef heeft zelf een aanbod voor personen met fysieke en verstandelijke beperkingen.
- Hoe jonger het kind, hoe moeilijker om het in een categorie in te delen, want de diagnose is nog niet gesteld. Vaak hebben kinderen een combinatie van problemen.
- Vroeger werkte men vooral binnenshuis, nu stuurt men ook deskundigen uit om aan huis, op school... te begeleiden.
- Pilootproject: ondersteuning in de scholen. Er komen veel vragen voor samenwerking. Ook kinderdagverblijven zouden ondersteuning kunnen aanvragen.
- De centra inclusieve opvang komen de mosterd halen bij de MFC’s
- Op de website van het VAPH staan heel veel contactgegevens.

Bespreking LOK:

- Kan men ook ondersteuning aanvragen voor kindjes die nog niet in het systeem van het VAPH zitten? Vaak is er nog geen diagnose maar zijn er al wel problemen.
 - Ja, er kan al opgestart worden
- Is het zinvol om een werkgroep op te starten om te bekijken wat we kunnen doen voor de kinderopvangsector in Antwerpen? Kan Gaby dit in gang steken?
 - we spreken af dat Gaby intern bekijkt wat mogelijk is en welke partners betrokken kunnen worden en dan contact opneemt met de dienst regie kinderopvang.

5. VRAAG AAN DE SECTOR: HOE GAAN JULLIE OM MET ‘BESTELLEN IS BETALEN’

Doel van de maatregel: efficiënt gebruik van het aanbod.

De opvang moet minstens 18 dagen afwezigheid toekennen. Ouders betrekken is heel belangrijk, vertrekpunt is het opvangplan. De initiatieven hebben 1 jaar de tijd om dit in te voeren maar velen zijn er al mee bezig. Hoe gaan de partners om met “bestellen is betalen”?

- Rainbows: wij gaan heel soepel om met het opvangplan, dat ten allen tijde kan worden aangepast. Nadeel: veel werk, verder geen impact op bezettingspercentage. Voordeel: we weten beter wie wel en wie niet komt.
- Stedelijke opvang: voorstel dat voorligt:
 - kinderen mogen 20 dagen afwezig zijn bij voltijdse opvang.
 - opvangplan wordt niet aangepast
 - kinderen kunnen maximum 15 dagen aaneensluitend afwezig zijn tijdens de vakanties
 - het kinderdagverblijf is tijdens een aantal vakantiedagen gesloten (vb kerstvakantie)
 - als de afwezigheid niet gemeld werd, volgt een boete. Indien ze wel gemeld werd betaalt men de normale dagprijs
- Nou-Nours: ouders kunnen 3 weken vakantie nemen + 20 snipperdagen. De opvang is 1 week gesloten. Alles samen dus 40 afwezigheidsdagen. Als een kind langer dan 1 week aaneensluitend ziek is telt dat niet mee voor de snipperdagen.

Okido's (occasionele opvang): we willen naar een gezamenlijke visie. 18 dagen is voor onze doelgroep te weinig. Het opvangplan moet kunnen worden aangepast. Het kan niet de bedoeling zijn de allerkwetsbaarste gezinnen te straffen voor hun situatie.

- DVO: wij werken nog aan een visie.

Bespreking LOK

Reacties op denkpiste stedelijke opvang:

- occasionele opvang: dit is toch discriminerend voor ouders die een opleiding volgen en geen opvang nodig hebben tijdens de schoolvakanties. Zo wordt doorstroming naar de stedelijke opvang heel moeilijk: we kunnen ouders niet doorverwijzen naar de stedelijke opvang als we weten dat ouders die opvang niet kunnen betalen tijdens de vakanties.
- DVO: wij hebben nu al een heel hoog percentage mensen die het moeilijk hebben: tussen de 60 en 70% . Dit zal door die ingrepen nog stijgen. Velen kunnen nu al hun facturen niet betalen. Wij willen niemand uitsluiten. Gevolg is dat we veel meer werk hebben, en in verhouding onvoldoende subsidies krijgen om dit allemaal waar te maken. Denk maar aan begeleiding voor de kindcodes, meer deeltijdse ouders, veel occasionele opvang, veel wanbetalers.
- Nou-Nours: je mag toch ook het economisch aspect niet uit het oog verliezen. De vroegere zelfstandige sector moet wat socialer denken, de erkende sector wat economischer.

Naar aanleiding van klachten van mondige ouders was er half mei een overleg met de koepels, Kind en Gezin en Agentschap Ondernemen. Mogelijke acties:

- opleidingen organiseren
- LOK betrekken
- “good practices “ beschikbaar stellen
- Kind en Gezin spreekt initiatieven aan bij klachten
- oprichten van een onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang om contractuele geschillen tussen ouders en kinderopvangorganisaties te laten onderzoeken en beslechten.

Naast regelgeving Kind en Gezin is er ook federale regelgeving:

- Contractenrecht:
 - Een contract is een wederkerige overeenkomst die enkel op basis van wederzijds akkoord kan worden aangepast
 - Indien geen akkoord van het gezin moeten de opzegmodaliteiten van het contract worden nageleefd
 - Indien er geen opzegmodaliteiten werden opgenomen in het contract, kan het niet vroegtijdig worden opgezegd
- Consumentenrecht:
 - ééNZijdig wijzigen van de prijs of de voorwaarden in het nadeel van de consument kan niet, zelfs indien de consument aangeboden krijgt om de overeenkomst te beëindigen.

Volledige tekst:

TUI14 19 regelgeving
bestellen is betalen.pc

mededeling van Kind en Gezin aan de sector:

AMDP004_- _Info_ove
r_opvangplan_en_be

6. ZORGINSPECTIE: AANGEPASTE WERKWIJZE ZORGINSPECTIE EN REFERENTIEKADER

De inspecties zullen korter zijn (bijvoorbeeld korte bezoeken in verband met bepaalde thema's), maar er zullen er meer zijn.

Momenteel wordt het referentiekader uitgewerkt, dit is een document waarin staat beschreven hoe men bepaalt of de opvang aan alle voorwaarden voldoet. Op basis daarvan gebeurt de inspectie. Initiatieven kunnen het gebruiken om af te toetsen of ze aan alle voorwaarden voldoen.

Meer info:

TUI14_18_werkwijze
_zorginspectie.pdf

7. ZELFSTANDIGE OPVANG: GROEIPAD NAAR GELIJSCHAKELING SUBSIDIES TRAP 2

In het besluit van de Vlaamse regering staat het financieel plan opgenomen om in 6 jaar naar een gelijkschakeling van subsidie trap 2B(zelfstandigen met IKG) naar trap 2 te gaan. De eerste stap zou zijn om er voor te zorgen dat de subsidie volstaat om het minimumbarema van PC 331 te halen. Het is evenwel maar de vraag of het nieuwe beleid dit zal willen uitvoeren.

Link naar het besluit van de Vlaamse regering met de jaarlijkse stijging:

<http://www.kindengezin.be/img/bvr-subsidie22112013.pdf>, zie Art 59, §2 2° op pagina 25.

8. VARIA

- Werkgroep uitbreidingen - cijfers, clusters en adviesverlening:
De werkgroep zal opnieuw worden opgestart. Het is de bedoeling om naar een masterplan kinderopvang te evolueren.
- Binnenkort weten we wie het project “ondersteuning zelfstandigen” heeft binnengehaald.
Blijkbaar was daar een projectoproep voor. Wel belangrijk om daarvan op de hoogte te zijn als de stad zelf een aantal ondersteuningsmaatregelen wilt opnemen.
- Structuur van het LOK bekijken: hoe gaan we verder met de thema's kinderopvang/buitenschoolse kinderopvang. Het is de bedoeling meer items in verband met buitenschoolse kinderopvang op te nemen. Misschien moeten we er aan denken om op te splitsen in een LOK buitenschoolse kinderopvang en een LOK kinderopvang, waarbij wordt gerapporteerd over de resultaten van de werkgroepen. Een aantal items kunnen samen worden opgenomen.
- Datum volgend overleg
7 oktober 2014 om 20 uur (onder voorbehoud)

Voorlopige agenda

- Staten generaal buitenschoolse kinderopvang
- Stand van zaken i.v.m. de Antwerpse Huizen van het Kind
- Structuur LOK
- Ondersteuning zelfstandige sector

9. BIJLAGEN

- **BRIEF AAN KIND EN GEZIN - uitbreidingsronde 2014 en advies lokaal bestuur**

CS/JEU/RKO

Filip Winderickx
Kind en Gezin
Afdeling Kinderopvang
Hallepoortlaan 27
1050 Brussel

└		┐	
uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
			4 september 2014
vragen naar	telefoon	fax	GSM/semafoon
Marleen Kuyl	03 338 32 55	03 338 20 30	0499 24 73 58
marleen.kuyl@stad.antwerpen.be			

Betreft: uitbreidingsronde 2014 en advies lokaal bestuur

Geachte

Naar aanleiding van de uitbreidingsronde IKG 2014, maakte het LOK samen met het lokaal bestuur een advies op dat we aan Kind en Gezin overmaakten.

Het lokaal bestuur en het LOK hechten er veel belang aan dat adviezen op een correcte, gegronde en objectieve manier tot stand komen. Daarom werd de werkgroep uitbreidingen opgestart, die regelmatig samenkomt om op basis van recent cijfermateriaal een methodiek uit te werken en bij te schaven, die de basis vormt van elk advies. Er wordt, met andere woorden, veel werk in gestoken.

De uitbreidingsronde 2014 leverde voor Antwerpen meer plaatsen op dan verwacht, en heel wat zelfstandigen konden overschakelen naar het IKG-systeem. Het tekort aan betaalbare kinderopvang in Antwerpen werd zo weer een stuk kleiner, waarvoor we zeer erkentelijk zijn.

Bij de bespreking van het resultaat viel het op dat sommige, door de werkgroep lager gerangschikte dossiers, een subsidiebelofte kregen en andere hoger gerangschikte dossiers niet, zonder dat we hiervoor een logische verklaring vonden in het beslissingskader. Sommige van de niet weerhouden initiatieven kregen het bericht dat de subsidiebelofte werd geweigerd omdat de middelen werden toegekend aan hoger gerangschikte aanvragen, en dat men een maand tijd had om hiertegen bezwaar aan te tekenen.

Om bezwaar aan te kunnen tekenen moet men echter een zicht te hebben op de punten die men scoorde op de verschillende onderdelen. Noch de aanvragers, noch het LOK hebben deze informatie ontvangen.

Mogen wij u vragen om in de toekomst, samen met de beslissing, aan de initiatieven én aan het lokaal bestuur ook een detail van de beoordeling over te maken?

We hebben in het verleden ondervonden dat Kind en Gezin zoveel mogelijk rekening houdt met de verzuchtingen van het LOK en het lokaal bestuur. Daarom hopen we dat ook deze vraag op een positief antwoord mag rekenen.

Mevrouw Nabilla Ait Daoud
Schepen voor jeugd, leefmilieu,
dierenwelzijn en kinderopvang

Mevrouw Lieve De Lathouwer
Voorzitter lokaal overleg kinderopvang

Bijlage: RESULTAAT UITBREIDINGSRONDE ERKENDE SECTOR 2014

Voorrang voor aanvragen met realisatie in 2014

Project	Realisatie	Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Valaartuintje Letterkundestraat 171 2610 Wilrijk	01/03/2014	1	1	8	1	
Vzw vrije kinderdagverblijven Sint Teresia Geluwestraat 2a 2600 Berchem	01/04/2014	3	3	8	0	
Vzw De Kleine Vos Vosstraat 164 2140 Borgerhout	01/09/2014	24	28	8	24	
Stedelijk kinderdagverblijf Parkvilla Speelpleinstraat 61 2170 Merksem	01/02/2014	1	7	7	7	
Vzw Beata Sint Bernadette Frans Van Heymbeecklaan 7 2100 Deurne	2014 ?	4	4	7	4	
Crechendo 2 Ten Eeckhovelei 298 2100 Deurne	02/06/2014	23	35	6	23	
vzw International Day-care Rainbows Sint Bernardsesteenweg 262-264 2020 Kiel (punten alleen geldig voor 8 plaatsen realiseerbaar in 2014)	01/09/2014	8	26	6	8	
Vzw vrije kinderdagverblijven Maria Boodschap Perustraat 8 2030 Antwerpen	01/04/2014	3	5	5	5	
Stedelijk kinderdagverblijf De Strandloper Louis Paul Boonstraat 20 2050 Antwerpen	01/02/2014	1	7	5	7	
Breugelkind Zonnetje Linkeroever Frederik Van Eedenplein 3A 2050 Antwerpen	01/10/2014	4	23	5	0	Bezettingspercentage te laag: gestart in 10/2012, wilden eerst pedagogisch beleid uitbouwen
Het Lieverdje Borgerhout Prins Leopoldstraat 51 2140 Borgerhout	01/04/2014	6	12	4	0	Kan als lokale dienst buurtgerichte opvang geen uitbreiding voor erkende plaatsen krijgen

Project	Realisatie	Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Het Lieverdje Deurne Sint-Rochusstraat 81 2100 Deurne	01/05/2014	12	32	4	0	Kan als lokale dienst buurtgerichte opvang geen uitbreiding voor erkende plaatsen krijgen
Vzw Beata De Kinderdroom (St Bernadette) Herentalsebaan 383 2100 Deurne	01/04/2014	4	4	4	5	
KDV 't Elandje Kruishofstraat 301 2610 Wilrijk	01/04/2014	4	4	3	?	Staat niet op overzicht van Kind en Gezin

Aanvragen met realisatie vanaf 2015

Project	Realisatie	Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Breugelkind Zonnetje Hoboken Noord Hendriklei 67 2660 Hoboken	01/02/2015	23	36	2	0	Dossier ontvankelijk maar anderen hoger gequoteerd
Breugelkind Zonnetje Hoboken Zuid Distelvinklaan 22 2660 Hoboken	01/09/2015	23	36	2	0	Dossier ontvankelijk maar anderen hoger gequoteerd
Zorgbedrijf Groen Zuid Fodderiestraat 2660 Hoboken	01/03/2015	23	90	2	0	
Zorgbedrijf Site Veldekens Frans Beckersstraat 2600 Berchem	01/12/2015	23	45	1	0	
Zorgbedrijf Site Middelheim 2610 Wilrijk	01/12/2015	23	45	1	23	Mag gebruikt worden voor de hoger gelegen cluster, zal ook gebeuren
vzw Soetkin Sint Pietersvliet 7 2000 Antwerpen	01/09/2015	23	32	1	0	
vzw International Day-care Rainbows Sint Bernardsesteenweg 262-264, 2020 Antwerpen (punten geldig voor 18 plaatsen te realiseren in 2015)	07/09/2015	8	26	0	8	We splitsten dit dossier op wegens latere startdatum van 18 plaatsen, Kind en Gezin deed dit niet
vzw Jojo Sint Jozef Karel Mirylstraat 2 2020 Antwerpen	01/01/2015	5	11	0	0	

Project	Realisatie	Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Stedelijk kinderdagverblijf Neuze Neuze nieuw kinderdagverblijf	12/02/2016	1	3	0	0	
Breugelkind Zonnetje Borgerhout Plantin Moretuslei 163 2140 Borgerhout	01/11/2015	23	36	0	0	

Bijlage: RESULTAAT UITBREIDINGSRONDE IKG-PLAATSEN 2014

Prioriteit 1: Omschakeling van zelfstandig kinderdagverblijf naar IKG zelfstandig kinderdagverblijf

Project		Aan-gevraagde plaatsen	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Landelijke Kinderopvang OKiDO Stekelbees Kievit Ketsstraat 15 2018 Antwerpen		17	8	17	
De Wijsneusjes Steenstraat 103 2180 Ekeren		31	8	17	
De Hemelbeertjes Gitschotellei 277 b 2140 Borgerhout		12	7	0	Laatste inspectiebezoek met een aantal administratieve zaken niet in orde (intussen OK)
Baby in Wonderland Kapelstraat 30 2660 Hoboken		17	7	17	
Het Vlinderhuisje Kloosterstraat 17 2660 Hoboken		14	7	14	
De Kleine Romeintjes Verenigde Natieslaan 173 2660 Hoboken		12	7	12	
Kabouterhuisje Bredabaan 752 2170 Merksem		18	6	0	Dossier ontvankelijk maar anderen hoger gequoteerd
Het Engeltje Maantjessteenweg 81 2170 Merksem, 24 plaatsen		18	6	18	
Het Parelkje Turnhoutsebaan 68 2100 Deurne		18	6	18	
't Zonnebloemeke Frank Craybeckxlaan 101 2100 Deurne		18	6	18	
InNi-Mini Wijnegemstraat 23 2140 Borgerhout		18	5	18	
Filouke Ten Eeckhovelei 312 2100 Deurne		9	5	9	
Kaboutertjes kinderopvang Bisschoppenhoflaan 188 bus 1 2100 Deurne		8	5	7	

Project		Aan-gevraagde plaatsen	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Boelieboe Oosterveldlaan 29 2020 Antwerpen		18	4	0	Heeft in 2012 initiatief overgenomen, wie vroeger attest bekam kreeg voorrang
De Grote Planeet Kluizeveldenstraat 106 2170 Merksem		17	3	0	Dossier ontvankelijk maar anderen hoger gequoteerd
De Kleine Planeet Kluizeveldenstraat 106 2170 Merksem		14	3	0	Dossier ontvankelijk maar anderen hoger gequoteerd
Het Mierennestje Dublistraat 11 2030 Antwerpen		15	3	15	
Baby Blues Sergeyselstraat 50 2140 Borgerhout		18	2	0	
t Kaboutertje Statiestraat 61 2600 Berchem		25	2	0	
De Speeltoren Amerikalei 89 2000 Antwerpen		10	1	0	
Dolfijntje Van Havrelei 32 2100 Deurne		14	1	0	
De eerste stapjes Schanstraat 25 2610 Wilrijk		24	0	24	
De eerste stapjes 2 Doornstraat 271 2610 Wilrijk		24		24	
Ikke en Gij Raasplein 1 2100 Deurne		21		0	
Petit Bébé Klapdorp 60 2000 Antwerpen		20		0	
Het Speelhuisje 2660 Hoboken of 't Speelhuisje Hoboken 6 plaatsen + uitbreiding?		17		0	

Prioriteit 2: Uitbreidingen van bestaande IKG zelfstandige kinderdagverblijven

Project		Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Het Lieverdje Borgerhout Prins Leopoldstraat 51 2140 Borgerhout		6	12	2	0	

Project		Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Het Gouden Kroontje Moorkensplein 7 2140 Borgerhout		7	8	2	0	
Sterrenloft Klokstraat 12A 2600 Berchem		18	23	2	0	
Vzw GZA Fli en Flo Lokkaardstraat 8 218 Antwerpen		7	4	1	0	
Het Lieverdje Deurne Sint-Rochusstraat 81 2100 Deurne		12	32	1	0	
Kids-dream Van Lerijsstraat 28 2018 Antwerpen		17	?		0	
Bezige Bijtjes 2 Turnhoutsebaan 103 2100 Deurne		28	?		0	
Heba Vilde-Olympiadelaan 71 2020 Antwerpen		17	?		0	

Prioriteit 3: Nieuw op te richten IKG zelfstandige kinderdagverblijven

Project		Min pl	Max pl	Punten LOK	Toegekende plaatsen	Opmerkingen
Zorgbedrijf Groen Zuid Fodderiestraat 2660 Hoboken		22	90	7	0	
Crechendo 2 Ten Eeckhovelei 298 2100 Deurne		23	35	5	23 erkend	diende ook aanvraag voor erkenning in, kreeg 23 plaatsen
Zorgbedrijf Site Veldekens Frans Beckersstraat 2600 Berchem		23	45	4	0	
Zorgbedrijf Site Middelheim 2610 Wilrijk		23	45	4	23 erkend	diende ook aanvraag voor erkenning in, kreeg 23 plaatsen
Rupsje Carnotstraat 118 2060 Antwerpen		18	18	3	0	
Habiba Bouziane 2100 Deurne		?	?	0	0	

Rood: niet op onze lijst, wel op die van Kind en Gezin

Blauw : niet op lijst Kind en gezin; wel op die van ons

Centrale administratie

Mededeling

Aan alle kinderopvangorganisaties met subsidie voor inkomenstarief

Afdeling
Kinderopvang

contactpersoon

Telefoon

ons kenmerk
AMDP004

Datum
23 mei 2014

De opmaak van het opvangplan en de toepassing van het principe dat ouders betalen voor de door hen gereserveerde kinderopvangdagen: meer informatie en oproep

Situering

Bij de opmaak van de regelgeving van het decreet Kinderopvang van Baby's en Peuters was het belangrijk om bepalingen uit te werken rond de verantwoordelijkheid van ouders voor de opvangplaatsen die ze reserveren. Dit is vooral belangrijk om de plaatsen kinderopvang in Vlaanderen en Brussel zo optimaal mogelijk te benutten.

Het is evident, dat naast dit principe van opvang bestellen is betalen, er ook wel blijvend moet geïnvesteerd worden in de kwalitatieve en kwantitatieve uitbouw van de kinderopvang.

Over het principe opvang 'bestellen is betalen' is uitgebreid overlegd met ouders en kinderopvangvoorzieningen. Dit heeft voor de opvang met inkomenstarief geleid tot bepalingen rond:

- het maken van een opvangplan dat ouders en voorzieningen afspreken;
- het betalen voor de gereserveerde opvangdagen.

Belangrijk is dat er tijd is tot 1 april 2015 om hiermee van start te gaan. Je moet deze nieuwe regels niet meteen toepassen. We vragen dan ook aan de opvangvoorzieningen om hier zeker de tijd voor te nemen, zodat met de toepassing zowel voor de voorzieningen als voor de ouders zo evenwichtig mogelijk kan omgegaan worden.

Meerdere opvangorganisaties zijn al met deze regels van start gegaan. We weten dat er heel wat voorzieningen zijn die dit in goed overleg met de ouders hebben ingevoerd, waarvoor dank. Tegelijkertijd stellen we vast dat er heel wat vragen, onduidelijkheden, misverstanden en klachten zijn.

In deze mededeling vind je daarom meer informatie over wat de wetgeving precies zegt, wat de bedoeling is van deze wetgeving en wat dit betekent. Zo willen we jullie ondersteunen om deze verandering zo goed mogelijk door te voeren.

Dit is een gezamenlijke mededeling vanuit Kind en Gezin en de leden van het Raadgevend Comité van Kind en Gezin, waarin zowel koepels als gebruikersorganisaties vertegenwoordigd zijn. We willen met z'n allen een oproep doen om op een evenwichtige wijze om te gaan met de ruimte die de regelgeving openlaat voor de opmaak van het opvangplan en het systeem van betalen voor gereserveerde opvangdagen.

De bedoeling van deze regelgeving

De bedoeling van de regels over het opvangplan en het betalen voor gereserveerde dagen is dat we **samen efficiënter gebruik kunnen maken van beschikbare plaatsen**.

- Voor ouders betekent dit dat we hen vragen om bewuster om te gaan met de opvang die ze reserveren.
- Voor de opvangvoorzieningen betekent dit dat ze zich zo goed mogelijk kunnen organiseren om een goede bezetting te halen, mede omdat de subsidies voor een deel afhankelijk zijn van de opvangprestaties.

Deze twee aspecten moeten met elkaar gecombineerd worden. Dit vraagt dat ouders en voorziening hier samen aan werken. Hierbij gelden een aantal belangrijke principes:

- Het opvangplan wordt in samenspraak met de ouders overeengekomen. Dit is het cruciale startpunt van het systeem 'betalen voor gereserveerde opvangdagen'. Ouders moeten dus een stem hebben in de opvang die zij reserveren in het opvangplan. Hen laten betalen voor méér dan wat in het opvangplan is overeengekomen, kan niet.
- Omdat het om jonge kinderen gaat en omdat niet elk gezin lang vooraf zijn exacte opvangbehoefte kent (bv. door de werksituatie), kunnen de ouders niet altijd hun planning perfect nakomen. Daarom moeten gezinnen ook wat ruimte krijgen om niet steeds voor elke afwezigheid te moeten betalen. Ze hebben recht op een aantal afwezigheden waarvoor ze niet moeten betalen.
- Voor hun leefbaarheid en voor hun zorg voor een goede werking en opvang van de kinderen is het belangrijk dat de opvang een zo goed mogelijk zicht heeft op welke kinderen wanneer komen. Ze moeten ouders ook kunnen aanspreken als daar te veel van afgeweken wordt.
- Als de opvang zelf beslist om te sluiten, kan geen betaling worden gevraagd.

Wat zegt de wetgeving¹ en wat betekent dit?

- ***Het basisprincipe in het decreet***

Het decreet kinderopvang legt in artikel 8 het principe vast dat ouders betalen voor de **door hen** gereserveerde opvangdagen.

Dit betekent dat het in eerste instantie de ouders zijn die bepalen wat zij reserveren. Ouders en opvang spreken samen af welke dagen dit zijn en hoeveel. Dit kan niet eenzijdig door de opvang aan de ouders worden opgelegd.

¹ Zie bijlage

- **Het opvangplan**

Het Vergunningsbesluit bepaalt in artikel 36 dat de afspraken in het opvangplan tot stand komen in **wederzijds akkoord na onderhandeling** tussen de organisator en de ouders. Het opvangplan is dus een individueel afgesproken plan en geen plan dat voor alle ouders hetzelfde moet zijn. Het opvangplan kan bijvoorbeeld ook een afgesproken aantal dagen over een periode zijn, die concreet worden vastgelegd van zodra de ouders hun werkrooster kennen.

De afspraken gaan over:

- de opvangdagen die men nodig heeft;
- een regeling voor:
 - de jaarlijkse gezinsvakantie;
 - langdurige afwezigheid van het kind om medische redenen (bv. hospitalisatie);
- een regeling over hoe het opvangplan kan worden aangepast.

Het is aan de ouders en de voorzieningen om hierover samen tot goede afspraken te komen.

Een organisator kan niet steeds ingaan op alle vragen en de verwachtingen van de ouders, maar er wordt wel gevraagd om hier redelijk mee om te gaan.

De opvang kan de ouders niet dwingen om in het opvangplan meer opvang te reserveren dan wat ze redelijkerwijs nodig hebben, zoals een lang op voorhand afgesproken gezinsvakantie.

- **Gerechtvaardigde afwezigheden**

De regelgeving geeft ouders recht op een **minimum aantal gerechtvaardigde afwezigheidsdagen of respijtdagen**. Ouders kunnen een respijtdag gebruiken wanneer hun kind niet komt op een dag die in het opvangplan gereserveerd werd. Voor een respijtdag moeten ouders niet betalen.

Het minimumaantal respijtdagen is 18 op jaarbasis voor wie voltijds opvang reserveert.

- Voor wie minder opvang reserveert kan de opvangorganisator dit aantal pro rata verminderen.
- Hij mag ook meer respijtdagen voorzien, bijvoorbeeld voor ziektedagen.

Wanneer de respijtdagen op zijn, bepaalt de opvang of de ouders betalen bij afwezigheid op een gereserveerde dag en hoeveel.

- Dit mag nooit meer dan het maximumtarief bedragen.
- Omdat kinderopvang met een subsidie voor inkomenstarief een maatschappelijke en sociale opdracht vervult, mag wel een redelijke prijs worden verwacht.
- De opvangorganisator is niet verplicht om ouders te laten betalen of om alle ouders hetzelfde aan te rekenen.

Regelruimte op redelijke wijze invullen

De Vlaamse regelgeving laat veel ruimte voor afspraken in overleg met de ouders.

Belangrijk is hierbij dat Kinderopvang **een maatschappelijke opdracht** heeft. De Vlaamse overheid wil de toegankelijkheid van kinderopvang verder versterken door het toekennen van subsidies voor inkomenstarief. De organisator die met deze subsidie werkt, heeft zich ingeschreven in deze maatschappelijke opdrachten, wat essentieel is bij de toepassing van het uitwerken van 'betalen voor gereserveerde opvangdagen'.

We vragen dat de organisator streeft naar **een zo evenwichtig mogelijke uitkomst die met de ouders afgewogen en afgesproken is**, zowel voor het opvangplan en als voor 'betalen voor gereserveerde opvangdagen'. Dit betekent redelijkheid in de afspraken over wat er gereserveerd wordt en of er moet betaald worden als de respijtdagen op zijn (bv. bij ziekte) en hoeveel.

Voorwaarden in een overeenkomst met een gebrek aan evenwicht tussen de rechten en plichten van de organisator en de ouders, zijn onrechtmatig. Ze kunnen van rechtswege nietig worden verklaard.

Veranderen van bestaande overeenkomsten

Een bestaande overeenkomst kan enkel met **wederzijds akkoord** van de opvang en de ouders worden aangepast.

Zonder akkoord kan de overeenkomst niet eenzijdig worden veranderd. De overeenkomst kan dan enkel worden opgezegd volgens de opzegmodaliteiten in de overeenkomst.

Als er geen opzegbepalingen voorzien zijn, kan de overeenkomst niet eenzijdig voortijdig stopgezet worden. Een overeenkomst voor kinderopvang is steeds van bepaalde duur. De bestaande overeenkomst moet dan gerespecteerd worden tot de einddatum die de overeenkomst vermeldt of tot de gebeurtenis waarmee de overeenkomst eindigt (bv. naar de kleuterschool gaan).

Wijzingen in de overeenkomst kunnen ook nooit met terugwerkende kracht.

Het engagement van de kinderopvangsector

We weten dat vele organisatoren nu al op een correcte en evenwichtige wijze omgaan met de ruimte die de regelgeving openlaat voor de opmaak van het opvangplan en het systeem van betalen voor gereserveerde opvang. Met deze mededeling doen we een oproep aan de gehele kinderopvangsector om dit met z'n allen te doen.

Dit is niet enkel in het belang van de ouders die opvang gebruiken, maar ook in het belang van de kinderopvangsector zelf.

Deze oproep komt er vanuit Kind en Gezin samen met de leden van het Raadgevend Comité van Kind en Gezin, waaronder de koepelorganisaties in de kinderopvang sector en de gebruikersorganisaties.

De koepelorganisaties en Kind en Gezin engageren zich ook om rond dit thema verder te overleggen en interessante voorbeelden, goede praktijken en knowhow in de geest van deze mededeling beschikbaar te stellen waar iedereen mee aan de slag kan. Meer nieuws hierover volgt in de komende maanden.

Namens

Kind en Gezin, Katrien Verhegge, administrateur generaal

De leden van het Raadgevend Comité van Kind en Gezin:

Martine Lemonnier, Voorzitter

Gezinsbond, Socialistische Mutualiteit, Vlaams Welzijnsverbond, SOM (PPJ), Landelijke Kinderopvang, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Solidariteit voor het Gezin, Kind en Preventie, Unieko, Unizo, KULeuven, RUGent, ABVV, LBC-NVK, BBTK, ACLVB, ACV en ACW.

Bijlage: Vlaamse regelgeving rond 'betalen voor gereserveerde dagen'.

- **Decreet Kinderopvang van Baby's en Peuters**

Art. 8, §3,1° : De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de prijs van de kinderopvang met inbegrip van het principe dat de gezinnen betalen voor door hen gereserveerde opvangdagen.

- **Vergunningsbesluit²**

Art 36. "De organisator heeft een schriftelijke overeenkomst met de contracthouder.

De schriftelijke overeenkomst vermeldt minimaal:

...

4° het opvangplan, waaronder de gereserveerde kinderopvangdagen, meer bepaald hoeveel dagdelen en nachten het kind naar de kinderopvanglocatie komt, en de modaliteiten om het opvangplan te wijzigen;

...

Het opvangplan, vermeld in het tweede lid, 4°, wordt in onderling akkoord tussen de organisator en de contracthouder gesloten op basis van onderhandeling over de verwachtingen en de vragen van beide partijen."

Toelichting in de nota van de Vlaamse regering bij artikel 36:

"Aan artikel 36 van het Vergunningsbesluit, met betrekking tot de schriftelijke overeenkomst, wordt een lid toegevoegd, om te verduidelijken hoe het opvangplan opgevat wordt.

Een schriftelijke overeenkomst komt per definitie tot stand na onderhandeling en schriftelijk bevestigd wederzijds akkoord tussen beide partijen. Het opvangplan maakt deel uit van de schriftelijke overeenkomst tussen de organisator en de contracthouder en is dus eveneens resultaat van onderhandeling. De afspraken in het opvangplan gelden dus als wederzijds akkoord tussen de organisator en de contracthouder. Deze afspraken bevatten ook de regeling rond de jaarlijkse gezinsvakantie en de regeling voor situaties van langdurige afwezigheid van het kind om medische redenen (bvb. hospitalisatie). Een organisator moet of kan daarbij dus niet steeds ingaan op de vragen en de verwachtingen van de contracthouder inzake het opvangplan, vooraf of met betrekking tot een wijziging ervan. De contracthouder mag wel een inspanning van de organisator verwachten om binnen zijn mogelijkheden op een vraag inzake het opvangplan in te gaan, gezien dit niet enkel voor de organisator maar ook voor de contracthouder financiële gevolgen kan hebben.

In het Vergunningsbesluit wordt bijgevolg opgenomen dat het opvangplan in onderling akkoord tussen de organisator en de contracthouder afgesloten wordt op basis van onderhandeling over de verwachtingen en de vragen van beide partijen."

² Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 over de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters

- **Subsidiebesluit³**

Art. 28. Overeenkomstig artikel 8, §3, 1°, van het decreet van 20 april 2012, betalen de gezinnen de door hen gereserveerde kinderopvangdagen. Meer bepaald betalen de contracthouders voor de door hen gereserveerde kinderopvangdagen, zoals bepaald in het opvangplan vermeld in de schriftelijke overeenkomst, en voor de extra overeengekomen kinderopvangdagen.

De contracthouder betaalt:

1° als het kind aanwezig is in de kinderopvanglocatie: het inkomenstarief, berekend op de wijze, vermeld in artikel 32 en 33, of het individueel verminderd inkomenstarief, berekend conform artikel 34;

2° als het kind afwezig is: een door de organisator te bepalen tarief met als maximum het maximumtarief, vermeld in artikel 33, eerste lid, 2°, c). De organisator neemt dat bedrag op in het huishoudelijk reglement en in de schriftelijke overeenkomst.

Art. 29 De contracthouder betaalt geen inkomenstarief voor :

1° de gereserveerde kinderopvangdagen die vallen op de sluitingsdagen van de kinderopvanglocatie;

2° de gerechtvaardigde afwezigheidsdagen. Gerechtvaardigde afwezigheidsdagen zijn in het opvangplan gereserveerde kinderopvangdagen boven op de sluitingsdagen, vermeld in punt 1°, waarop de contracthouder het kind niet naar de kinderopvang laat gaan en waarvan de organisator er minstens een minimumaantal moet toestaan per kalenderjaar, ongeacht de reden. De organisator neemt dat aantal op in het huishoudelijk reglement en in de schriftelijke overeenkomst.

- **Ministerieel Besluit over de subsidies⁴**

Art. 19. De organisator met een subsidie voor inkomenstarief staat minimaal achttien gerechtvaardigde afwezigheidsdagen toe.

Het aantal dagen, vermeld in het eerste lid, geldt per volledig kalenderjaar en voor een voltijds opvangplan. In geval van een onvolledig kalenderjaar of in geval van een niet-voltijds opvangplan kan de organisator het aantal dagen verhoudingsgewijs verminderen.

In het tweede lid wordt verstaan onder voltijds opvangplan: een opvangplan van vijf dagen per week, waarbij er per dag meer dan vijf uur kinderopvang is.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 over de subsidies en de voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters

⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 over de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters

Aangepaste werkwijze Zorginspectie

Zorginspectie gaat werken met een nieuw toezichtsmodel en inspectieconcept voor de kinderopvang binnen het nieuwe decreet opvang baby's en peuters

Na 1 april 2014

Sinds 1 april is het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters en haar uitvoeringsbesluiten in werking.

Dit is voor de Zorginspectie reden om de huidige werking van het team Kinderopvang aan te passen. Zowel de organisatie van inspecties en het team (toezichtsmodel) als de inhoud en methodiek van de inspecties (inspectieconcept) worden bijgesteld.

Al in de loop van 2012 -2013 werden er in voorbereiding van het nieuwe toezichtsmodel en inspectieconcept nieuwe werkwijzen uitgetoetst en ingevoerd, zoals de flitsinspecties, het verfijnen en afstemmen van de risico- analyse, verkorte inspecties in alle sectoren kinderopvang.

Toezichtsmodel voor de kinderopvang

Uitgangspunten voor het toezichtsmodel

1. Inspectie van alle inspectiepunten

Alle opvanglocaties moeten beschikken over een vergunning en bij een dienst (DVO) aangesloten onthaalouders worden elk afzonderlijk vergunningsplichtig. Daardoor neemt het aantal locaties vanaf 1/4/2014 fors toe; tot ongeveer 10 000 inspectiepunten.

Aangezien ook de aangesloten onthaalouders (gezinsopvang) in de vergunde kinderopvanglocatie geïnspecteerd gaan worden, betekent dit een 7000-tal bijkomende inspectiepunten ten opzichte van het huidige aantal inspectiepunten!

Er werken 32 inspecteurs in het team Kinderopvang.(24 VTE) om in te kunnen zetten voor (alle) inspectieopdrachten, (ook in de sectoren buitenschoolse opvang, PGO en adoptie).

2. Frequentie van inspectieopdrachten.

De zorginspectie wil zoveel mogelijk de inspectiebezoeken via een eigen planning beheren. Het toezicht wordt onderverdeeld in basistoezicht en risico-gestuurd toezicht. Dit is haalbaar omdat de vergunningen voor onbepaalde duur worden verleend.

Uitgangspunt is dat de tijd ter beschikking per inspectie-opdracht en soort opvanglocatie/organisator kan/moet verdeeld worden over meerdere kortere bezoeken en door het combineren van meerdere bezoeken op een dag er meer tijd beschikbaar is voor bezoeken en zo ook efficiënter met verplaatsingskosten wordt omgegaan.

Tot dit moment werd er grotendeels in opdracht van Kind en Gezin gewerkt, daarin aangestuurd door de frequentie van de attesten en erkenningen van bepaalde duur. Vanuit berekeningen kunnen er de opdrachten vanuit K&G (infrastructuur, opvolging werkingsvoorwaarden als eerste basistoezicht, klachten en opvolging vanuit handhavingsvragen) worden opgenomen waarbij tegelijk voldoende inspectieruimte overblijft voor de inspectie via eigen aansturing (basistoezicht) volgens volgende frequentie:

- alle aangesloten onthaalouders van 1X/5 jaar – via jaarlijkse steekproef
- alle gezinsopvang (organisator=locatie) 1X/per 3 jaar
- alle locaties groepsopvang 1X/per 3 jaar

3. Inspectieopdrachten in opdracht van Kind en Gezin

Waarschijnlijk zullen de inspectieopdrachten vanuit Kind en Gezin op de volgende momenten zich voordoen:

- Inspectie van de Startvoorwaarden Vergunningen: het formuleren van een advies over de infrastructuur groepsopvang bij opstart van nieuwe opvanglocatie
- Capaciteitswijzigingen
- Overname van de groepsopvang
- Inspectie van de Werkingsvoorwaarden Vergunningen na opstart binnen het jaar en dit in de groepsopvang en de gezinsopvang
- Klachten
- Inspecties in functie van opvolging en handhaving (risico-gestuurd)

4. Keuze van aspecten van regelgeving die geïnspecteerd worden, op basis van een risico-inschatting (risico-gestuurd)

Zorginspectie focust zich op de belangrijkste aspecten van de regelgeving vanuit de globale context van de werking van de kinderopvang waarbij het belang van het kind centraal staat. Het is onmogelijk alle regelgeving altijd en systematisch te toetsen tijdens een inspectiebezoek. Ook wordt gezocht naar synergiën in het toezicht met het team Financieel van Zorginspectie en de dossiermonitoring van Kind en Gezin.

Op niveau van de individuele kinderopvanglocaties kan en zal de risicosturing uiteraard nog meer casusbepaald zijn, steeds volgens het principe: "méér komen waar het moet, minder waar het kan".

5. Inspecteurs

Iedere inspecteur beheert zijn/haar eigen regio in functie van de aansturing van de eigen regio volgens afspraken binnen het team en van de opdrachten van Kind en Gezin.

Hij /Zij heeft een regio die deels bestaat uit een gedeelte dicht bij de woonplaats en een gedeelte verder weg van de woonplaats.

Er zijn clusters van een 3 à 4 tal inspecteurs in aaneensluitende regio's en over grotere organiserende besturen zodat onderling gemakkelijk opdrachten kunnen worden doorgegeven en overgenomen.

Inspectieconcept voor de kinderopvang

1. Globale uitgangspunten

Zorginspectie streeft naar een grotere aanwezigheid in de sector door geregelde, maar veelal kortere bezoeken en dit op verschillende tijdstippen van de dag (binnen de openingsuren). Er is een pakket aan uren per soort voorziening - per soort inspectieopdracht – die is in te zetten over meerdere jaren.

Binnen het team is er veel aandacht voor een goede onderlinge afstemming, zowel naar inhoud als naar attitude/methodiek.

2. Soorten inspectieopdrachten

2.1. Overzicht

1. Inspectieopdracht meten van infrastructuur- groepsopvang (startvoorwaarden) van een nieuwe opvanglocatie, een verhuis en een capaciteitswijziging.
2. Eerste basistoezicht op de werkingsvoorwaarden en subsidiëeringsvoorwaarden na start bij vergunning
3. Basistoezicht op keuze van aspecten van regelgeving
4. Opvolgingsinspecties op basis van risico's en handhaving
5. Thematische inspectieopdrachten op basis van een inhoudelijke focus
6. Incidenteninspecties met o.a. klachteninspecties

2.2. Inspectieopdracht - meten van infrastructuur groepsopvang (art 3. BVR Vergunningen)

Methodiek:

- Aangekondigde bezoeken omdat de organisator aanwezig moet zijn bij het bezoek aan een nog niet in gebruik genomen infrastructuur.
- Via het BVR –Procedure worden de verdere modaliteiten uitgewerkt (plan van infrastructuur met bestemming van lokalen moet deel uitmaken van de aanvraag voor een advies). Aangepaste verslaggeving.

- Het geven van een advies (positief – negatief) == opdracht opgenomen in de regelgeving (art 3.)
- Vorming en afstemming met/ ondersteuning van deskundigen infrastructuur van Kind en Gezin.

2.3. Inspectieopdracht- eerste basistoezicht werkingsvoorwaarden en subsidiëeringsvoorwaarden

Methodiek: Te realiseren binnen een jaar na start van de vergunning in de opvanglocatie.

- Bij een nieuwe organisator wordt het eerste bezoek aangekondigd met focus op bepaalde aspecten van de regelgeving waar toelichting noodzakelijk kan zijn bv. procedures, beleid, registraties, ... (dit is per definitie niet van toepassing voor de aangesloten onthaalouders aangezien de organisator gekend is).
- Daarna minstens 1 onaangekondigd bezoek met een andere focus dan het eerste bezoek (werking nagaan via observaties, gesprekken)
- binnen een periode van een jaar na opstart van de vergunning. Advies/conclusie wordt voorzien na minstens twee bezoeken binnen de periode van 1 jaar na start tenzij tegenindicatie, dit heeft de voorkeur in plaats van het geven van een advies op basis van één momentopname.
- In 2014 - 2015 moeten er een verschil worden voorzien in inspectie van starters en gemelde opvangen dit omwille van overgangsbepalingen en mogelijke afwijkingen die verschillend kunnen zijn.

2.4. Inspectieopdracht - Basistoezicht in alle vergunde opvang

Methodiek

- Onaangekondigd
- Opgedeeld in meerdere, korte bezoeken op verschillende momenten van de dag/jaar met verschillende focus. De inspecteur bewaakt dat alle afgesproken momenten en thema's aan bod komen binnen de vooropgestelde periode. Bezoek kan aangevuld worden eventueel met specifieke opdrachten zoals klachten, opvolging naar aanleiding van handhaving.
- Opvolging tekorten vorig(e) bezoeken is standaard
- Advies/conclusie op het einde van een periode tenzij tegenindicatie (zie handhaving).

2.5. Inspectieopdracht - Opvolgingstoezicht/ handhavingstoezicht

Methodiek

- Onaangekondigd
- Risico bepaalt de prioriteit van thema en moment
- Advies/conclusie voorzien

2.6. Inspectieopdracht – Klachten

Methodiek

- Onaangekondigd
- Nieuwe methodiek te ontwikkelen- de nieuwe regelgeving vraagt vanaf 1 april dat iedere organisator een klachtenprocedure heeft. In de nieuwe werkwijze moet zeker de mogelijkheid voorzien worden tot het nemen van contact met de klager en de rol/opdracht van de inspecteur duidelijk moet zijn.

2.7. Inspectieopdracht -Thematische inspecties

Methodiek

- Onaangekondigd
- Thema wordt afgelijnd

3. Principe

Per soort inspectieopdracht en soort opvanglocatie/organisator zijn er een aantal inspectie-uren, te besteden tijdens één inspectiebezoek of over meerdere inspectiebezoeken al dan niet over meerdere jaren.

Het voorstel is om vanaf 1 april 2014 de bestaande (vergunde), gekende voorzieningen thematisch via steekproef op te volgen. Dit geeft de mogelijkheid om de nieuwe regelgeving gefaseerd te verwerken, uit te proberen en instrumenten/methodiek te ontwikkelen en aan te passen. Hierdoor wordt de bestaande sector niet overvallen met toezicht op alle aspecten van de nieuwe regelgeving.

Met Kind en Gezin en kabinet worden afspraken gemaakt hoe de regelgeving die in een overgangperiode zit, evenals die waarvoor afwijkingen kunnen gevraagd worden, opgevolgd/gehandhaafd worden.

4. Betrekken van gebruikers tijdens inspectiebezoek

Zorginspectie wil, net zoals in andere welzijnssectoren, meer de gebruikers (ouders) betrekken. Er zijn geen mogelijkheden en middelen om gebruikers uitgebreid te betrekken bij de inspectiebezoeken. Om toch enige vorm van participatie te bereiken wordt een korte bevraging gedaan van een aantal relevante aspecten van de werking aan aanwezige ouders tijdens het inspectiebezoek. Indien ouders geen tijd hebben wordt gezocht naar andere invalshoeken om de bevraging toch door te laten gaan bv. vragenlijst meegeven of digitaal versturen als betrokkene toestemming geeft. Een belangrijk punt is hoe de resultaten al dan niet worden ingebracht in de afweging van de voorziening.

5. Transitie in Brussel en vertaalslag van de taalwetgeving

Binnen Zorginspectie wordt een vertaalslag van de taalwetgeving gemaakt naar de concrete toepassing binnen het team zowel naar gebruik van de Nederlandse taal tijdens bezoeken als naar welke documenten in de Nederlandse taal door de organisator beschikbaar moeten gesteld worden. Hierbij moet er specifieke aandacht zijn voor faciliteitengemeenten en taalgrensgemeenten.

Het dient duidelijk te zijn in welke omstandigheden de taalwetgeving het haalt op de concrete nood aan toezicht vanuit het belang van het kind.

*Evelien Grefhorst
Stafmedewerker SOM*

*Bron: Zorginspectie
www.zorginspectie.be*

Centrale administratie

Mededeling

Aan alle kinderopvangorganisaties met subsidie voor inkomenstarief

Afdeling
Kinderopvang

contactpersoon

Telefoon

ons kenmerk
AMDP004

Datum
23 mei 2014

De opmaak van het opvangplan en de toepassing van het principe dat ouders betalen voor de door hen gereserveerde kinderopvangdagen: meer informatie en oproep

Situering

Bij de opmaak van de regelgeving van het decreet Kinderopvang van Baby's en Peuters was het belangrijk om bepalingen uit te werken rond de verantwoordelijkheid van ouders voor de opvangplaatsen die ze reserveren. Dit is vooral belangrijk om de plaatsen kinderopvang in Vlaanderen en Brussel zo optimaal mogelijk te benutten.

Het is evident, dat naast dit principe van opvang bestellen is betalen, er ook wel blijvend moet geïnvesteerd worden in de kwalitatieve en kwantitatieve uitbouw van de kinderopvang.

Over het principe opvang 'bestellen is betalen' is uitgebreid overlegd met ouders en kinderopvangvoorzieningen. Dit heeft voor de opvang met inkomenstarief geleid tot bepalingen rond:

- het maken van een opvangplan dat ouders en voorzieningen afspreken;
- het betalen voor de gereserveerde opvangdagen.

Belangrijk is dat er tijd is tot 1 april 2015 om hiermee van start te gaan. Je moet deze nieuwe regels niet meteen toepassen. We vragen dan ook aan de opvangvoorzieningen om hier zeker de tijd voor te nemen, zodat met de toepassing zowel voor de voorzieningen als voor de ouders zo evenwichtig mogelijk kan omgegaan worden.

Meerdere opvangorganisaties zijn al met deze regels van start gegaan. We weten dat er heel wat voorzieningen zijn die dit in goed overleg met de ouders hebben ingevoerd, waarvoor dank. Tegelijkertijd stellen we vast dat er heel wat vragen, onduidelijkheden, misverstanden en klachten zijn.

In deze mededeling vind je daarom meer informatie over wat de wetgeving precies zegt, wat de bedoeling is van deze wetgeving en wat dit betekent. Zo willen we jullie ondersteunen om deze verandering zo goed mogelijk door te voeren.

Dit is een gezamenlijke mededeling vanuit Kind en Gezin en de leden van het Raadgevend Comité van Kind en Gezin, waarin zowel koepels als gebruikersorganisaties vertegenwoordigd zijn. We willen met z'n allen een oproep doen om op een evenwichtige wijze om te gaan met de ruimte die de regelgeving openlaat voor de opmaak van het opvangplan en het systeem van betalen voor gereserveerde opvangdagen.

De bedoeling van deze regelgeving

De bedoeling van de regels over het opvangplan en het betalen voor gereserveerde dagen is dat we **samen efficiënter gebruik kunnen maken van beschikbare plaatsen**.

- Voor ouders betekent dit dat we hen vragen om bewuster om te gaan met de opvang die ze reserveren.
- Voor de opvangvoorzieningen betekent dit dat ze zich zo goed mogelijk kunnen organiseren om een goede bezetting te halen, mede omdat de subsidies voor een deel afhankelijk zijn van de opvangprestaties.

Deze twee aspecten moeten met elkaar gecombineerd worden. Dit vraagt dat ouders en voorziening hier samen aan werken. Hierbij gelden een aantal belangrijke principes:

- Het opvangplan wordt in samenspraak met de ouders overeengekomen. Dit is het cruciale startpunt van het systeem 'betalen voor gereserveerde opvangdagen'. Ouders moeten dus een stem hebben in de opvang die zij reserveren in het opvangplan. Hen laten betalen voor méér dan wat in het opvangplan is overeengekomen, kan niet.
- Omdat het om jonge kinderen gaat en omdat niet elk gezin lang vooraf zijn exacte opvangbehoefte kent (bv. door de werksituatie), kunnen de ouders niet altijd hun planning perfect nakomen. Daarom moeten gezinnen ook wat ruimte krijgen om niet steeds voor elke afwezigheid te moeten betalen. Ze hebben recht op een aantal afwezigheden waarvoor ze niet moeten betalen.
- Voor hun leefbaarheid en voor hun zorg voor een goede werking en opvang van de kinderen is het belangrijk dat de opvang een zo goed mogelijk zicht heeft op welke kinderen wanneer komen. Ze moeten ouders ook kunnen aanspreken als daar te veel van afgeweken wordt.
- Als de opvang zelf beslist om te sluiten, kan geen betaling worden gevraagd.

Wat zegt de wetgeving¹ en wat betekent dit?

- ***Het basisprincipe in het decreet***

Het decreet kinderopvang legt in artikel 8 het principe vast dat ouders betalen voor de **door hen** gereserveerde opvangdagen.

Dit betekent dat het in eerste instantie de ouders zijn die bepalen wat zij reserveren. Ouders en opvang spreken samen af welke dagen dit zijn en hoeveel. Dit kan niet eenzijdig door de opvang aan de ouders worden opgelegd.

¹ Zie bijlage

- **Het opvangplan**

Het Vergunningsbesluit bepaalt in artikel 36 dat de afspraken in het opvangplan tot stand komen in **wederzijds akkoord na onderhandeling** tussen de organisator en de ouders. Het opvangplan is dus een individueel afgesproken plan en geen plan dat voor alle ouders hetzelfde moet zijn. Het opvangplan kan bijvoorbeeld ook een afgesproken aantal dagen over een periode zijn, die concreet worden vastgelegd van zodra de ouders hun werkrooster kennen.

De afspraken gaan over:

- de opvangdagen die men nodig heeft;
- een regeling voor:
 - de jaarlijkse gezinsvakantie;
 - langdurige afwezigheid van het kind om medische redenen (bv. hospitalisatie);
- een regeling over hoe het opvangplan kan worden aangepast.

Het is aan de ouders en de voorzieningen om hierover samen tot goede afspraken te komen.

Een organisator kan niet steeds ingaan op alle vragen en de verwachtingen van de ouders, maar er wordt wel gevraagd om hier redelijk mee om te gaan.

De opvang kan de ouders niet dwingen om in het opvangplan meer opvang te reserveren dan wat ze redelijkerwijs nodig hebben, zoals een lang op voorhand afgesproken gezinsvakantie.

- **Gerechtvaardigde afwezigheden**

De regelgeving geeft ouders recht op een **minimum aantal gerechtvaardigde afwezigheidsdagen of respijtdagen**. Ouders kunnen een respijtdag gebruiken wanneer hun kind niet komt op een dag die in het opvangplan gereserveerd werd. Voor een respijtdag moeten ouders niet betalen.

Het minimumaantal respijtdagen is 18 op jaarbasis voor wie voltijds opvang reserveert.

- Voor wie minder opvang reserveert kan de opvangorganisator dit aantal pro rata verminderen.
- Hij mag ook meer respijtdagen voorzien, bijvoorbeeld voor ziektedagen.

Wanneer de respijtdagen op zijn, bepaalt de opvang of de ouders betalen bij afwezigheid op een gereserveerde dag en hoeveel.

- Dit mag nooit meer dan het maximumtarief bedragen.
- Omdat kinderopvang met een subsidie voor inkomenstarief een maatschappelijke en sociale opdracht vervult, mag wel een redelijke prijs worden verwacht.
- De opvangorganisator is niet verplicht om ouders te laten betalen of om alle ouders hetzelfde aan te rekenen.

Regelruimte op redelijke wijze invullen

De Vlaamse regelgeving laat veel ruimte voor afspraken in overleg met de ouders.

Belangrijk is hierbij dat Kinderopvang **een maatschappelijke opdracht** heeft. De Vlaamse overheid wil de toegankelijkheid van kinderopvang verder versterken door het toekennen van subsidies voor inkomenstarief. De organisator die met deze subsidie werkt, heeft zich ingeschreven in deze maatschappelijke opdrachten, wat essentieel is bij de toepassing van het uitwerken van 'betalen voor gereserveerde opvangdagen'.

We vragen dat de organisator streeft naar **een zo evenwichtig mogelijke uitkomst die met de ouders afgewogen en afgesproken is**, zowel voor het opvangplan en als voor 'betalen voor gereserveerde opvangdagen'. Dit betekent redelijkheid in de afspraken over wat er gereserveerd wordt en of er moet betaald worden als de respijtdagen op zijn (bv. bij ziekte) en hoeveel.

Voorwaarden in een overeenkomst met een gebrek aan evenwicht tussen de rechten en plichten van de organisator en de ouders, zijn onrechtmatig. Ze kunnen van rechtswege nietig worden verklaard.

Veranderen van bestaande overeenkomsten

Een bestaande overeenkomst kan enkel met **wederzijds akkoord** van de opvang en de ouders worden aangepast.

Zonder akkoord kan de overeenkomst niet eenzijdig worden veranderd. De overeenkomst kan dan enkel worden opgezegd volgens de opzegmodaliteiten in de overeenkomst.

Als er geen opzegebepalingen voorzien zijn, kan de overeenkomst niet eenzijdig voortijdig stopgezet worden. Een overeenkomst voor kinderopvang is steeds van bepaalde duur. De bestaande overeenkomst moet dan gerespecteerd worden tot de einddatum die de overeenkomst vermeldt of tot de gebeurtenis waarmee de overeenkomst eindigt (bv. naar de kleuterschool gaan).

Wijzingen in de overeenkomst kunnen ook nooit met terugwerkende kracht.

Het engagement van de kinderopvangsector

We weten dat vele organisatoren nu al op een correcte en evenwichtige wijze omgaan met de ruimte die de regelgeving openlaat voor de opmaak van het opvangplan en het systeem van betalen voor gereserveerde opvang. Met deze mededeling doen we een oproep aan de gehele kinderopvangsector om dit met z'n allen te doen.

Dit is niet enkel in het belang van de ouders die opvang gebruiken, maar ook in het belang van de kinderopvangsector zelf.

Deze oproep komt er vanuit Kind en Gezin samen met de leden van het Raadgevend Comité van Kind en Gezin, waaronder de koepelorganisaties in de kinderopvang sector en de gebruikersorganisaties.

De koepelorganisaties en Kind en Gezin engageren zich ook om rond dit thema verder te overleggen en interessante voorbeelden, goede praktijken en knowhow in de geest van deze mededeling beschikbaar te stellen waar iedereen mee aan de slag kan. Meer nieuws hierover volgt in de komende maanden.

Namens

Kind en Gezin, Katrien Verhegge, administrateur generaal

De leden van het Raadgevend Comité van Kind en Gezin:

Martine Lemonnier, Voorzitter

Gezinsbond, Socialistische Mutualiteit, Vlaams Welzijnsverbond, SOM (PPJ), Landelijke Kinderopvang, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Solidariteit voor het Gezin, Kind en Preventie, Unieko, Unizo, KULeuven, RUGent, ABVV, LBC-NVK, BBTK, ACLVB, ACV en ACW.

Bijlage: Vlaamse regelgeving rond 'betalen voor gereserveerde dagen'.

- **Decreet Kinderopvang van Baby's en Peuters**

Art. 8, §3,1° : De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de prijs van de kinderopvang met inbegrip van het principe dat de gezinnen betalen voor door hen gereserveerde opvangdagen.

- **Vergunningsbesluit²**

Art 36. "De organisator heeft een schriftelijke overeenkomst met de contracthouder.

De schriftelijke overeenkomst vermeldt minimaal:

...

4° het opvangplan, waaronder de gereserveerde kinderopvangdagen, meer bepaald hoeveel dagdelen en nachten het kind naar de kinderopvanglocatie komt, en de modaliteiten om het opvangplan te wijzigen;

...

Het opvangplan, vermeld in het tweede lid, 4°, wordt in onderling akkoord tussen de organisator en de contracthouder gesloten op basis van onderhandeling over de verwachtingen en de vragen van beide partijen."

Toelichting in de nota van de Vlaamse regering bij artikel 36:

"Aan artikel 36 van het Vergunningsbesluit, met betrekking tot de schriftelijke overeenkomst, wordt een lid toegevoegd, om te verduidelijken hoe het opvangplan opgevat wordt.

Een schriftelijke overeenkomst komt per definitie tot stand na onderhandeling en schriftelijk bevestigd wederzijds akkoord tussen beide partijen. Het opvangplan maakt deel uit van de schriftelijke overeenkomst tussen de organisator en de contracthouder en is dus eveneens resultaat van onderhandeling. De afspraken in het opvangplan gelden dus als wederzijds akkoord tussen de organisator en de contracthouder. Deze afspraken bevatten ook de regeling rond de jaarlijkse gezinsvakantie en de regeling voor situaties van langdurige afwezigheid van het kind om medische redenen (bvb. hospitalisatie). Een organisator moet of kan daarbij dus niet steeds ingaan op de vragen en de verwachtingen van de contracthouder inzake het opvangplan, vooraf of met betrekking tot een wijziging ervan. De contracthouder mag wel een inspanning van de organisator verwachten om binnen zijn mogelijkheden op een vraag inzake het opvangplan in te gaan, gezien dit niet enkel voor de organisator maar ook voor de contracthouder financiële gevolgen kan hebben.

In het Vergunningsbesluit wordt bijgevolg opgenomen dat het opvangplan in onderling akkoord tussen de organisator en de contracthouder afgesloten wordt op basis van onderhandeling over de verwachtingen en de vragen van beide partijen."

² Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 over de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters

- **Subsidiebesluit³**

Art. 28. Overeenkomstig artikel 8, §3, 1°, van het decreet van 20 april 2012, betalen de gezinnen de door hen gereserveerde kinderopvangdagen. Meer bepaald betalen de contracthouders voor de door hen gereserveerde kinderopvangdagen, zoals bepaald in het opvangplan vermeld in de schriftelijke overeenkomst, en voor de extra overeengekomen kinderopvangdagen.

De contracthouder betaalt:

1° als het kind aanwezig is in de kinderopvanglocatie: het inkomenstarief, berekend op de wijze, vermeld in artikel 32 en 33, of het individueel verminderd inkomenstarief, berekend conform artikel 34;

2° als het kind afwezig is: een door de organisator te bepalen tarief met als maximum het maximumtarief, vermeld in artikel 33, eerste lid, 2°, c). De organisator neemt dat bedrag op in het huishoudelijk reglement en in de schriftelijke overeenkomst.

Art. 29 De contracthouder betaalt geen inkomenstarief voor :

1° de gereserveerde kinderopvangdagen die vallen op de sluitingsdagen van de kinderopvanglocatie;

2° de gerechtvaardigde afwezigheidsdagen. Gerechtvaardigde afwezigheidsdagen zijn in het opvangplan gereserveerde kinderopvangdagen boven op de sluitingsdagen, vermeld in punt 1°, waarop de contracthouder het kind niet naar de kinderopvang laat gaan en waarvan de organisator er minstens een minimumaantal moet toestaan per kalenderjaar, ongeacht de reden. De organisator neemt dat aantal op in het huishoudelijk reglement en in de schriftelijke overeenkomst.

- **Ministerieel Besluit over de subsidies⁴**

Art. 19. De organisator met een subsidie voor inkomenstarief staat minimaal achttien gerechtvaardigde afwezigheidsdagen toe.

Het aantal dagen, vermeld in het eerste lid, geldt per volledig kalenderjaar en voor een voltijds opvangplan. In geval van een onvolledig kalenderjaar of in geval van een niet-voltijds opvangplan kan de organisator het aantal dagen verhoudingsgewijs verminderen.

In het tweede lid wordt verstaan onder voltijds opvangplan: een opvangplan van vijf dagen per week, waarbij er per dag meer dan vijf uur kinderopvang is.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 over de subsidies en de voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters

⁴ Besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 over de subsidies en de eraan gekoppelde voorwaarden voor de realisatie van specifieke dienstverlening door gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters